

רשימת ספרות מחייבת לבחינת רישוי ממשלתית למעמד אח/ות מוסמכ/ת

הרשימה בתוקף לנבחנים בבחינת הרישוי ספטמבר - דצמבר 2025

ספרים

Berman, A., Snyder, S.J., & Frandsen, G. (2021). *Kozier & Erb's Fundamentals of Nursing: Concepts, Process and Practice*. (11th ed.). Hoboken, NJ: Pearson Education Ltd.

Buss, J.L., & Durkin, M.T. (Eds.) (2025). *Nursing 2025-2026 Drug Handbook*. Philadelphia, PA: Wolters

Davidson, M.R, London, M.L., & Ladewig, P.A. (2024). *Olds' Maternal-Newborn Nursing & Women's Health across the Lifespan*. (12th ed.). Hoboken, NJ: Pearson Education Ltd.

Hockenberry, M.J., Duffy, E.A., & Gibbs, K.D. (2024). *Wong's Nursing Care of Infants and Children* (12th ed.). St. Louis, MI; Elsevier.

Townsend, M.C., & Morgan, K.I. (2021). *Davis advantage for Psychiatric Mental Health Nursing*. (10th ed.). Philadelphia, PA: F.A. Davis Company.

Ignatavicius, D.D., Rebar, C.R., & Heimgartner, N, M. (2024). *Medical-Surgical Nursing: Concepts for Interprofessional Collaborative Care*. (11th ed.), St. Louis, MI; Elsevier.

מנהל האֶחָיוֹת

Nursing Division

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

הנחיות לביצוע החייאה בסיסית ועזרה ראשונה

מתוך האתר של האיגוד הקרדיאלי האמריקאי :

American Heart Association. (2020). *American Heart Association Guidelines Update for Cardiopulmonary Resuscitation and Emergency Cardiovascular Care. Part 3: Adult Basic Life Support and Cardiopulmonary Resuscitation Quality*. Retrieved from:
<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/cpr-and-ecc-guidelines/adult-basic-and-advanced-life-support>

American Heart Association. (2020). *American Heart Association and American Red Cross Guidelines Update for First Aid. Part 8: First Aid. Circulation*. Retrieved from:
<https://cpr.heart.org/en/resuscitation-science/first-aid-guidelines/first-aid/>

חוקים המסדירים את זכויות הפרט

1. [חוק יסוד כבוד האדם וחירותו](#), התשנ"ב - 1992
2. [חוק זכויות החולה](#), התשנ"ו - 1996
3. [חוק ביטוח בריאות ממלכתי](#), התשנ"ד-1994 : פרק א' : סעיפים 1,2 ; פרק ב' : סעיפים 12-3
4. [חוק לטיפול בחולה נפש](#), התשנ"א - 1991
5. [תקנות טיפול בחולי נפש](#), התשנ"ב - 1992
6. [חוק שיקום מתמודדי נפש בקהילה](#), התש"ס-2000
7. [חוק החולה הנוטה למות](#), התשס"ו - 2005
8. [חוק לגילוי נגיפי איידס בקטינים](#), תשנ"ו-1996
9. [חוק העונשין, פרק י' פגיעות בגוף, סימו ב' : הפסקת הריון \(סעיף 316\)](#)

מנהל האֶחִיּוֹת

Nursing Division

משרד
הבריאות
לחיים בריאים יותר

חוקים המסדירים את העיסוק באחיות

1. פקודת בריאות העם, 1940, סעיף 33
2. פקודת הרופאים (נוסח חדש) התשל"ז - 1976, סעיפים 1, 7, 59
3. תקנות הרופאים (כשירויות לביצוע פעולות חריגות) התשס"א - 2001
4. פקודת המיילדות, - 1929
5. תקנות בריאות העם (צוות סיעודי במרפאות) התשמ"א - 1981
6. תקנות בריאות העם (עוסקים בסיעוד בבתי חולים) התשמ"ט - 1988
7. תקנות בריאות העם (אישור תואר מומחה באחיות (סיעוד)), התשע"ד - 2013
8. חוק העונשין (תיקון מס' 26) תש"ן-1989 (תיקון מס' 108) תשע"א-2010 ד.368 (א) (ב) חובת דיווח
9. חוק למניעת אלימות במשפחה (תיקון מס' 7) התשס"ב-2001
10. תקנות בריאות העם (הודעה על חשש אלימות) התשל"ו - 1975
11. תקנות הסמים המסוכנים בבתי חולים, התש"ס - 1999

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מנהל האחיות

Nursing Division

חוזרים של מנהל האחיות (סיעוד): (יתכן וחוזרים נוספים יעודכנו ברשימה, הרשימה המעודכנת תפורסם באתר מינהל

(האחיות)

1. [חוזר מנהל האחיות מס' 239/2025](#) "ניהול טיפול תרופתי"
2. [חוזר מנהל האחיות מס' 236/2025](#) "הגישה הטיפולית במטופל מונשם אקוטי וכרוני בכל הגילאים על ידי אחים ואחיות מוסמכים במערך האשפוז והקהילה"
3. [חוזר מנהל האחיות מס' 234/2025](#) "ריכוז הפעולות שנוספו מעת לעת לליבת העיסוק המקצועי של האחות המוסמכת"
4. [חוזר מנהל האחיות מס' 227/2024](#) "שטיפת נקז בכיס מרה ונקז בדרכי מרה כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית"
5. [חוזר מנהל האחיות מס' 223/2024](#) "החלטה על מתן PARACETAMOL דרך הווריד למבוגרים כפעולת סיעוד לאחיות ואחים מוסמכים בוגרי קורס על בסיסי ברפואה דחופה ו/או בטיפול נמרץ לסוגיו במחלקה לרפואה דחופה ובמערך הכירורגי"
6. [חוזר מנהל האחיות מס' 222/2024](#) "סמכות החלטה על חיבור וניתוק צנתר קבוע, פלורלי או בטני, לצורך ניקוז, לאחות מוסמכת באשפוז ובקהילה"
7. [חוזר מנהל האחיות מס' 217/2024](#) "החזרת קנולה לטרכיאה כפעולה מצילת חיים, למטופל עם פיוס קנה (טרכיאוסטומיה) - פעולת סיעוד ברמת אחות מוסמכת – עדכון"
8. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 210/2023](#) "החלטה על הוצאת צנתר משלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות הפנימיות במערך האשפוז"
9. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 209/2023](#) "החלפת צנתר על חיקי (ציסטוסטום) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית"
10. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 207/2023](#) "שטיפת נפרוסטום (פיוס כליה) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במערך האשפוז, קהילה ובמתאר הבית"
11. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 205/2023](#) "תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול באם וביילוד במערך האשפוז"
12. [חוזר מנהל הסיעוד מס' 204/2023](#) "תפקיד האחות המוסמכת בתגובה אנפילקטית (Anaphylaxis) (במערך האשפוז והקהילה- עדכון 2"
13. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 200/2022](#) "תחומי עיסוק ופעילות של אחות מוסמכת מרכזת טיפול במתבגרים ובמבוגרים צעירים חולי סרטן בגילאי 15-44 במערך האשפוז"
14. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 198/2022](#) "מתווה תכנית הכשרה למתן חיסונים נגד קורונה (COVID – 19)- עדכון 4"
15. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 196/2022](#) "לקיחת דם ווריד לקביעת סוג דם ללא בדיקת הצלבה על ידי אחות מוסמכת בקהילה"
16. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 194/2022](#) "סימון מיקום פיוס (סטומה) בקרב מטופלים המועמדים לניתוח בטן כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת מתאמת/מרכזת תחום סטומה במערך האשפוז"

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מנהל האחיות

Nursing Division

17. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 193/2022](#) "החלטה על התחלת הזנה למטופל בהכרה מלאה עם הפרעות בליעה לאחר ביצוע אומדן בליעה ראשוני כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במחלקות שיקום, נוירולוגיה וגריאטריה"
18. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 192/2022](#) "החלפה או החזרה של צינורית גסטרוסטום (צינורית הזנה) במערך האשפוז והקהילה החוזר מתייחס לצינורית עם בלונית Tube Gastrostomy Balloon"
19. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 191/2022](#) "תפקיד האחות המוסמכת בטיפול במטופל עם חשד לאירוע מוחי חד במערך האשפוז והקהילה"
20. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 190/2021](#) "ביצוע הערכה נוירולוגית באמצעות אומדן NIHSS (National Institute of Health Stroke Scale), במטופל עם חשד או בעת אירוע מוחי כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במחלקה לרפואה דחופה ובמחלקה הנוירולוגית"
21. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 180/2021](#) "החלטה על הכנסת צנתר לשלפוחית השתן כפעולת סיעוד לאחיות מוסמכות במחלקות יולדות ובמסגרת חדרי לידה"
22. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 179/2021](#) "פעולות סיעוד לאחות מוסמכת בוגרת השתלמות מוכרת בתחום הפוריות"
23. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 177/2021](#) "אחריות משמרת במחלקות, מרפאות ויחידות טיפול (כלליות ומיוחדות) באשפוז ובקהילה – עדכון 2021"
24. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 173/2021](#) "פעולות סיעוד לאחות מוסמכת בוגרת השתלמות מוכרת באי ספיקת לב"
25. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 172/2021](#) "הבטחת כשירות של אחות מוסמכת/ לצורך סיוע בלידת חירום בהיעדר מוסמך לילוד (מיילדת או רופא)"
26. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 166/2020](#) "החלטה על טיפול בפצעים קשיי ריפוי בדרגות 3,4 באמצעות חבישות מתקדמות וטכנולוגיות לריפוי פצעים כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת בקהילה ובמתאר הבית"
27. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 165/2020](#) "החלטה על הפניית מטופל לצילומי רנטגן (צילומי שלד בלבד) כפעולת סיעוד לאחות מוסמכת במרפאה אורתופדית בבית חולים"
28. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 163/2020](#) - "תחומי עיסוק ופעילות של כוח עזר מיומן במערך האשפוז והקהילה"
29. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 162/2020](#) "פעולות סיעוד לאחיות מוסמכות שעובדות במתאר/מחלקה לטיפול בחולי קורונה בבית חולים"
30. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 160/2019](#) "החלטה על הפניית מטופל לבדיקת CT מוח ללא חומר ניגוד במבוגרים עם חבלת ראש או בחשד לאירוע מוחי"
31. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 158/2019](#) "היפגעות בלתי מכוונות בילדים בגילאי לידה עד שש שנים, חינוך, מניעה וקידום בריאות על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"
32. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 155/2019](#) "אומדן מניעה וטיפול בכאב על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מנהל האֶחִיּוֹת

Nursing Division

33. [חוזר מינהל הסיעוד 154/2019](#) "מניעה, איתור והתערבות בכף רגל סוכרתית על ידי אחות מוסמכת במערך האשפוז והקהילה"
34. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 153/2019](#) "מניעה וטיפול בפצע לחץ במערך האשפוז והקהילה"
35. [חוזר מינהל הסיעוד 152/2019](#) "תחומי עיסוק ופעילות של סטודנט לסיעוד המועסק במערך האשפוז והקהילה"
36. [חוזר מינהל הסיעוד 151/2019](#) "תהליך העברת משמרת "מקל" - במערך האשפוז והקהילה"
37. [חוזר מינהל הסיעוד 145/2019](#) "איתור מסוכנות לנפילות בקרב מטופלים באשפוז ובקהילה"
38. [חוזר מינהל הסיעוד 144/2018](#) "מיצוי הפוטנציאל התפקודי של האחות במערך האשפוז והקהילה"
39. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 142/2018](#) "הדרכת יולדת להנקה באשפוז ובקהילה"
40. [חוזר מינהל הסיעוד 132/2017](#) "פעולות הסיוע לרופא מומחה בגסטרואנטרולוגיה שבוטל מעמדן כפעולות חריגות והוכרו כפעולות סיעוד"
41. [חוזר מינהל הסיעוד 127/2017](#) "החלטה על מתן חמצן והפסקתו למטופל מבוגר באשפוז באמצעות מערכות זרימה נמוכה"
42. [חוזר מינהל הסיעוד 126/2017](#) "החלטה על טיפול בחבישות ומשחות בפצעי לחץ מדרגה ראשונה ושנייה"
43. [חוזר מינהל הסיעוד 121/2017](#) "החלטה על הזרקת גלוקגון לחולה סוכרת בהיפוגליקמיה חמורה ומסכנת חיים"
44. [חוזר מינהל הסיעוד 120/2017](#) "הרחבת מערך העוסקים בסיעוד - עדכון"
45. [חוזר מינהל הסיעוד 118/2016](#) "הבטחת רצף הטיפול הסיעודי בעת שחרור ממוסד רפואי - עדכון חוזר 2016"
46. [חוזר מינהל הסיעוד 104/2014](#) "מתן היתר לביצוע פעולות סיעוד ופעולות חריגות המתווספות מעת לעת למסגרת העיסוק של אחיות מוסמכות"
47. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 97/2013](#) "החלטה על הכנסת צנתר לשלפוחית השתן"
48. [חוזר מינהל הסיעוד מס' 96/2013](#) "מילוי הוראה רפואית, שניתנה על ידי סטז'ר לרפואה, בשם רופא מורשה"
49. [חוזר מינהל הסיעוד 94/2012](#) "גבולות השימוש בפרוטוקולים טיפוליים על ידי אחיות מוסמכות"
50. [חוזר מינהל הסיעוד 56/2003](#) "חתימת אחות וחתימת מיילדת"

חוזרי המנהל הכללי של משרד הבריאות

1. [חוזר המנהל הכללי מס' 7/2022](#) – "הסדרת הטיפול הניתן במערכת הבריאות לאחר פגיעה מינית"
2. [חוזר המנהל הכללי מס' 6/2020](#) – "הערכות למניעה והתמודדות עם תופעת האלימות במערכת הבריאות"
3. [חוזר המנהל הכללי מס' 10/2018](#) – "הגבלה מכנית ובידוד מטופלים באשפוז פסיכיאטרי"

Nursing Division
Ministry of Health
P.O.B 1176 Jerusalem 91010
call.habriut@moh.health.gov.il
Tel: * 5400 Fax:02-5655947

מינהל האחיות
משרד הבריאות
ת.ד. 1176 ירושלים 91010
call.habriut@moh.health.gov.il
טל: *5400 פקס: 02-5655947

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

מנהל האֶחָיִוִּת

Nursing Division

4. [חוזר המנהל הכללי מס' 09/2011](#) - "אירועי בל יקרו"
5. [חוזר המנהל הכללי מס' 7/2011](#) - "התאמה והנגשה תרבותית ולשונית במערכת הבריאות"
6. [חוזר המנהל הכללי מס' 10/2010](#) - "אמצעי זהירות שגרתיים במוסדות רפואיים"
7. [חוזר המנהל הכללי מס' 7/2008](#) - "הנחיות ליישום חוק החולה הנוטה למות"
8. [חוזר המנהל הכללי מס' 01/2003](#) - "תקנות למניעת אלימות במשפחה (ידוע אנשי מקצוע בתחום הבריאות)"
9. [חוזר המנהל הכללי מס' 22/2003](#) - "נוהל טיפול בזקנים נפגעי התעמרות"
10. [חוזר המנהל הכללי מס' 23/2003](#) - "נוהל איתור וטיפול בנשים נפגעות אלימות במשפחה ע"י מטפלים במסגרות הבריאות - באשפוז ובקהילה"
11. [חוזר המנהל הכללי מס' 25/2003](#) - "איתור זיהוי וטיפול בקטינים נפגעי התעללות והזנחה"

חוזרי מינהל הרפואה

1. [חוזר חטיבת הרפואה מס' 11/2021](#) - "הנחיות למניעת זיהומים הקשורים בצנתרים בכלי דם לטווח קצר ולטווח ארוך"
2. [חוזר מינהל רפואה מס' 11/2020](#) - "הפעלת בנק דם ומתן עירווי דם ומרכיביו"
3. [חוזר מינהל הרפואה מס' 03/2019](#) - "ניהול מערך החייאה במוסדות ו/או מתקנים רפואיים"
4. [חוזר מינהל הרפואה מס' 04/2018](#) - "סימון אתר לצורך פעולה פולשנית - מניעת טעויות בזיהוי איברים המיועדים לניתוח"
5. [חוזר מינהל רפואה מס' 03/2014](#) - "הסכמה לקבלת דם"
6. [חוזר מינהל הרפואה מס' 41/2013](#) - מתן תרופות "בנות סיכון"
7. [חוזר מינהל רפואה מס' 15/2009](#) - "נוהל להגבלה פיזית של מטופלים לצורך מתן טיפול רפואי"
8. [חוזר מינהל רפואה מס' 24/2009](#) - "היגיינת ידיים במוסדות רפואיים"
9. [חוזר מינהל רפואה מס' 10/2006](#) - "מינוי אפוסטרופוס על גופו של אדם ו/או רכושו במסגרת אשפוז ממושך"
10. [חוזר מינהל רפואה מס' 17/2006](#) - "חובת ההודעה על נפגעי אלימות במשפחה, ניצול מיני והזנחה של קטינים וחסרי ישע"

פרסומים נוספים – משרד הבריאות ואחרים

1. [הסתדרות האחיות והאחים בישראל \(2018\)](#). "הקוד האתי לאחיות ולאחים בישראל"

מנהל האֶחָיוֹת

Nursing Division

**משרד
הבריאות**
לחיים בריאים יותר

2. משרד הבריאות. התכנית הלאומית למדדי איכות: בתי חולים כלליים וגריאטריים, בתי חולים ל. בריאות הנפש, טיפות חלב ושירותי חירום – דו"ח לשנים 2013 - 2023¹

תדריך חיסונים משרד הבריאות, מדינת ישראל.²

- סעיפים רלוונטיים מתוך "פרק כללי":
- לוח חיסוני השגרה בגיל הילדות, 2024³
- חיסונים הוראות כלליות
- עיתוי מתן חיסונים
- השלמת חיסונים שגרתיים עד גיל 17 שנים
- חיסון במצבים מיוחדים
- אנפילקסיס לאחר מתן חיסונים

¹ https://www.gov.il/BlobFolder/reports/quality-national-prog-2013-2023/he/files_publications_quality_indicators_Quality_National_Prog_2013-2023.pdf

² <https://www.gov.il/he/pages/vaccine-guidelines-main>

³ https://www.gov.il/BlobFolder/policy/luah/he/files_publications_units_epidemiology_vaccine_guidelines_120_LU_AH.pdf